

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 18 • luty 2008 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Odnawialne źródła energii

Kampania „Przedszkolak”

Patriotycznie i bezpiecznie

Promocja regionalnych potraw

„W krainie świętokrzyskich smaków”

W numerze

Styczniowy przegląd wydarzeń	3
Odnawialne źródła energii	4
Jak załatwić sprawę w urzędzie?	6
Patriotycznie i bezpiecznie	6
Wieści z urzędu	7
Z Unią na Ty	8
ŚODR uhonorowany	8
Kontrole autokarów	9
Konkurs informatyczny	9
Kulturalny eksport	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Kantor od św. Tomasza	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Także najmłodszy obywatele przychodzący do urzędu wojewódzkiego mogą liczyć na fachowe wsparcie ze strony Biura Obsługi Klienta. Pani Małgosia wyjaśnia zawiłe urzędowe procedury uczniom, którzy odwiedzili ŚUW. Być może to nasi przyszli urzędnicy?

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Fotografia przedstawia fragment portalu w dominikańskim kościele p.w. św. Jakuba w Sandomierzu.

Sandomierski kościół dominikański jest najstarszą zachowaną budowlą sakralną w tym mieście. Pierwotny kościół ceglany wzniesiony został zapewne przed 1191 rokiem. W 1226 roku został przejęty przez konwent dominikanów w Polsce (drugi po krakowskim), założony przez biskupa krakowskiego Iwo Odrowąża. Jest to jeden najstarszych kościołów w całości wzniesionych z cegły na terenie Polski. Najwspanialszym zabytkiem świątyni jest perspektywiczny, czterouskokowy portal wykonany z czerwonej cegły, niegdyś glazurowanej. Słynna Brama Niebios jest dwudzielna, z trójlistnie zwieńczonymi otworami wejściowymi, nad którymi umieszczono ozdobny pas rozet. W dekoracji wykorzystano motywy roślinne i figuralne, na ceglach widać też zachowane geometryczne ryty. Dostrzec można stylizowane lilie, kiście i wici winogron, czworoliście w okręgu, splecione pierścienie. Są też palmy i palmety, wyraźnie nawiązujące do św. Jakuba z Composteli muszle, ryt przypominający wizerunek miecza na tle kraty, na cokole pod nim lancetowaty liść, a w głowicach portalu dwie główki: jedna brodata (filar środkowy - identyfikowana tradycyjnie z Iwonem Odrowążem lub św. Jakubem - grzywka może sugerować tonsurę), druga w otwartej koronie (lewy węgar - rzekomy wizerunek księżnej Adelajdy lub Leszka Białego).

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje p. Dariusz Kubalski. Gratulujemy!

Nasze kolejne pytanie:

Za datę fundacji obecnej Bazyliki Katedralnej w Kielcach uznaje się rok 1171. Kto był fundatorem pierwotnego romańskiego kościoła?

Na odpowiedzi czekamy do 26 lutego 2008 roku, pod numerem telefonu 342 12 32 lub pod adresem poczty elektronicznej anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44
(Anna Żmudzińska-Salwa – szef Gabinetu Wojewody)
e-mail: anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Styczniowy przegląd wydarzeń

...

Figurki z ćmielowskiej porcelany przedstawiające kocią rodzinę przekazała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. - Kocia rodzina to symbol opiekuńczości, mam nadzieję, że będzie stać na straży domowego ogniska osoby, która ją wylicytuje - powiedziała wojewoda. XVI Finał Orkiestry odbył się 13 stycznia. W tym roku Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy zbierała pieniądze na pomoc dla dzieci ze schorzeniami laryngologicznymi, by wesprzeć dziecięce szpitalne oddziały laryngologiczne i otolaryngologiczne. Porcelanowe figurki od wojewody sprzedano podczas licytacji za 700 zł. Szczęśliwym nabywcą został Zdzisław Domagała, wicedyrektor Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego.

...

W uroczystościach związanych z obchodami 63. rocznicy wkroczenia Armii Czerwonej do Kielc uczestniczyła wojewoda. Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą pod przewodnictwem ks. kapelana płk Adama Prusa w Kościele Garnizonowym w Kielcach. Po nabożeństwie uczestnicy obchodów złożyli kwiaty pod pomnikiem na cmentarzu wojennym żołnierzy Armii Radzieckiej, a następnie na Cmentarzu Partyzanckim przy Panteonie Wybranieckich, Pomniku Katyńskim oraz Pomniku Ofiar Obozów Koncentracyjnych.

...

Z przedstawicielami Wojewódzkiej Rady Kombatanatów i Osób Represjonowanych spotkała się wojewoda. Spotkanie miało charakter organizacyjny. Podczas dyskusji zaprezentowano związki i stowarzyszenia wchodzące w skład Wojewódzkiej Rady, omówiono również plany uroczystości patriotycznych organizowanych przez związki kombatanckie oraz uroczystości państwowe z udziałem kombatanatów. Wiceprezesowi Zarządu Wojewódzkiego Związku Kombatanatów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Janowi Garyckiemu wręczono dyplom potwierdzający honorowy tytuł „Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny”.

...

Wojewoda wzięła udział w spotkaniu podsumowującym zeszłoroczny pobór do wojska wzięła udział wojewoda. „Pobór 2007” został przeprowadzony w Świętokrzyskiem od 5 lutego do 30 kwietnia. Na badania,

do powołanych przez wojewodę 14 powiatowych komisji lekarskich oraz jednej wojewódzkiej, zgłosiło się ponad 97% spośród 9897 poborowych urodzonych w 1988 roku. Obowiązkowi zgłoszenia podlegało również 1359 poborowych roczników starszych, wezwano także 109 kobiet urodzonych w latach 1979-1989, które posiadają kwalifikacje przydatne do czynnej służby wojskowej. Województwo świętokrzyskie od 11 lat uzyskuje najwyższy w skali kraju wskaźnik poborowych zaliczonych do kategorii A. Tak było również w zeszłym roku, kiedy komisje lekarskie uznały 85,6% poborowych za zdolnych do służby z najwyższą kategorią. W tym czasie w skali kraju wskaźnik ten wynosił 79,6%.

...

Minutą ciszy pracownicy ŚUW uczcili pamięć 20 pilotów wojskowych, którzy zginęli w katastrofie lotniczej w Mirosławcu. Wojewoda świętokrzyski wysłała list kondolencyjny do wojewody zachodniopomorskiego, w którym wyraża współczucie dla rodzin ofiar tragedii.

„Łącząc się w bólu z rodzinami ofiar tragedii lotniczej w Mirosławcu w imieniu własnym oraz wszystkich mieszkańców województwa świętokrzyskiego pragnę przekazać Panu, a za Pańskim pośrednictwem wszystkim, których dotknęła ta bolesna katastrofa, wyrazy najgłębszego współczucia. Zdaję sobie sprawę, że żadne słowa otuchy nie będą w stanie wyrównać ogromu cierpienia rodzin pilotów i żołnierzy, którzy zginęli, bo tylko ten, kto doświadczył utraty najbliższych będzie w stanie ocenić ich rozpacz. Pragnę zapewnić, że wszyscy poszkodowani oraz ich najbliżsi mogą liczyć na nasze wsparcie i wszelką niezbędną pomoc w tych trudnych chwilach „ - czytamy w liście.

...

Z czternastoosobową grupą dzieci ze świętokrzyskich szkół spotkała się wojewoda. Dzieci zostały zaproszone do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach „Ferii z Radiem Kielce”. Wśród nich znaleźli się uczniowie szkół z Kielc, Maśłowa, Tokarni i Starachowic. Swoją wycieczkę po urzędzie dzieci rozpoczęły od spotkania z wojewodą, która opowiadała im o swoich obowiązkach w pracy i zainteresowaniach. Podczas wizyty w ŚUW młodzi goście mieli również okazję zobaczyć jak funkcjonuje Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody, zwiedzili Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców oraz najważniejsze miejsca w urzędzie jak np. największą salę konferencyjną - tzw. „okrągłak” i Biuro Obsługi Klienta.

Temat miesiąca

Odnawialne źródła energii

Wszyscy wiemy, że powoli wyczerpują się złoża ropy naftowej, węgla i gazu. Naukowcy przypuszczają, że dotychczas znane zasoby przy obecnej skali wydobycia wyczerpią się w przeciągu 100 lat. Grożą nam braki energii, dlatego już dziś zaczynamy „rozglądać się” za nowymi źródłami prądu i ciepła.

Odrobina teorii

Źródła energii możemy podzielić na odnawialne i nieodnawialne. Te drugie to przede wszystkim te wykorzystujące ropę naftową, gaz ziemny i węgiel – czyli takie, w których spalane jest paliwo. Przyjrzyjmy się jednak nieco bliżej źródłom odnawialnym. Według encyklopedii, odnawialne źródła energii to źródła energii, których użytkowanie nie wiąże się z ich długotrwałym deficytem. W ustawie Prawo energetyczne zdefiniowano je następująco: „Odnawialne źródło energii – źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także z biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych lub zwierzęcych”. Jako odnawialne źródła wykorzystywane są słońce, wiatr, fale i pływy morskie, gejzery oraz biomasa. Niektóre z nich są dość niekonwencjonalne, a inne powoli zaczynają stawać się istotne w ogólnym bilansie produkcji energii.

Rodzaje odnawialnych źródeł energii

Woda

Energia wody jest ekologicznie czysta, ale dostępna jedynie na obszarach posiadających odpowiednio dużo opadów oraz korzystne ukształtowanie terenu. Większość polskich zasobów (około 68%) skupionych jest w obszarze dorzecza Wisły, zwłaszcza jej prawobrzeżnych dopływów. Dogodne warunki do budowy małych elektrowni wodnych istnieją w Karpatach, Sudetach, na Rostoczu, a także na rzekach Przymorza. Również istotne znaczenie ma potencjał rzeki Odry.

Wiatr

Zasoby energii wiatru są silnie związane z lokalnymi warunkami klimatycznymi i terenowymi. Obszary o szczególnie dobrych warunkach wiatrowych to wybrzeże Morza Bałtyckiego - zwłaszcza część zachodnia oraz północno-wschodni kraniec Polski. Aby prawidłowo zweryfikować zasoby wiatru w celach energetycznych należy dokonywać pomiarów wiatru na wysokościach co najmniej 60 m. Rozważając budowę elektrowni wiatrowej, można także brać pod uwagę inne tereny, zwłaszcza

charakteryzujące się zwiększoną wysokością nad poziomem morza, bez przeszkód terenowych oraz niezalesione obszary wzgórz i wzniesień Polski południowej. Tereny takie można wskazać w Sudetach, Beskidzie Śląskim i Żywieckim, w Bieszczadach, na Pogórzu Dynowskim, Garbie Lubawskim oraz w okolicach Kielc i Gór Świętokrzyskich.

Biomasa

W Polsce uznana jest za odnawialne źródło energii o największych zasobach, którego wykorzystanie jest na tyle tanie, że już teraz może konkurować z paliwami kopalnymi. Z wykorzystaniem tego źródła energetyka odnawialna wiąże obecnie największe nadzieje. Może ona być wykorzystywana do celów energetycznych w procesach bezpośredniego spalania biopaliw stałych, gazowych lub przetwarzana na paliwa ciekłe, zarówno do produkcji energii elektrycznej, jak i ciepłej. Obecnie zasoby biomasy stałej związane są z wykorzystaniem nadwyżek słomy i siana, odpadów drzewnych, upraw roślin energetycznych oraz wykorzystania odpadów z produkcji rolnej w tym biogazu.

Energia geotermalna

Pozyskiwana jest z wnętrza Ziemi. Wody geotermalne znajdują się pod powierzchnią prawie 80% terytorium Polski, w ilości ok. 6600 km³, a ich temperatura mieści się w granicach 25-150oC. Zasoby te są dość równomiernie rozmieszczone, na znacznej powierzchni Polski, co daje możliwość wykorzystania ich na cele energetyczne. Poza ogrzewaniem i przygotowywaniem ciepłej wody użytkowej energia geotermalna może być również wykorzystywana w rolnictwie, suszarnictwie, do ogrzewania stawów hodowlanych, w obiektach rekreacyjnych, procesach technologicznych. Wody geotermalne na obszarze Polski od dawna wykorzystywane były również do celów leczniczych. Ze względu na zbyt niskie temperatury energia geotermalna nie jest w Polsce wykorzystywana do produkcji prądu elektrycznego, jak ma to miejsce np. w Islandii.

Słońce

Zasoby energii słonecznej w Polsce charakteryzują się przede wszystkim bardzo nierównomiernym rozkładem czasowym w cyklu rocznym. 80% całkowitej rocznej sumy nasłonecznienia przypada na półrocze wiosenno-letnie, od początku kwietnia do końca września, przy czym czas operacji słonecznej w lecie wydłuża się do 16 godz./dzień, natomiast w zimie skraca się do 8 godzin dziennie. Obecnie energia słoneczna wykorzystywana jest w Polsce głównie jako źródło ciepła poprzez instalacje kolektorów słonecznych ogrzewających powietrze lub wodę. Baterie słoneczne wykorzystujące promieniowanie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, ze względów ekonomicznych, wykorzystywane są wyłącznie w instalacjach małych mocy, zasilających głównie obiekty wolnostojące oddalone od sieci elektroenergetycznych.

Alternatywne źródła energii w naszym regionie

Badania przeprowadzone przed kilkadziesiąt laty wykazały, że w całej Polsce znajdują się ogromne zasoby wód geotermalnych. Takich złóż doszukano się również w Świętokrzyskiem. – *Wykonano odwierty w Odonowie, niedaleko Kazimierzy Wielkiej oraz w Wełczu w powiecie buskim. To co tam znaleziono to najprawdopodobniej ciepła solanka, której eksploatacja do celów energetycznych nie jest efektywna, dlatego przerwano próby wydo-*

bycia i zaślepiono odwierty – opowiada Jerzy Sobierajski, przewodniczący Zarządu Oddziału Świętokrzyskiego Polsko-Słowackiego Towarzystwa Przyjaźni i Dobrego Sąsiedztwa, ekspert w dziedzinie odnawialnych źródeł energii.

Kolejnymi próbami „odnalezienia” alternatywnych źródeł energii w województwie świętokrzyskim było budowanie wiatraków, jednak jak twierdzi Jerzy Sobierajski udały się tylko niektóre z nich i tylko kilka naprawdę produkuje energię. – *Inwestowanie w energię wiatrową jest opłacalne na obszarach, gdzie wiatr wieje z prędkością 5 m/s przez co najmniej 300 dni w roku. Kielecczyzna, pomimo sławnych powiedzeń na ten temat, do takich niestety nie należy* – tłumaczy. Dodaje, że wiatraki spełniają jednak doskonałą rolę marketingową i dlatego, że przyciągają klientów są budowane w pobliżu moteli czy też zajazdów.

Ziemia Świętokrzyska nie jest również potentatem jeśli chodzi o energię wodną. – *Nurty naszych rzek nie są zbyt szybkie, jednakże te które spełniały wymogi zostały wykorzystane i w regionie funkcjonuje kilka małych elektrowni wodnych* – mówi Sobierajski.

Gdzie zatem szukać u nas odnawialnych źródeł energii skoro zarówno woda, wiatr i złoża geotermalne zawadzą? Na szczęście pozostaje nam pozyskiwanie biomasy, a w tym zakresie największe efekty możemy uzyskać w produkcji biopaliw. – *W regionie świętokrzyskim istnieją możliwości upraw oleistych roślin energetycznych takich jak np. rzepak i to powinien być główny kierunek rozwoju odnawialnych źródeł energii w naszym województwie. W przypadku innych roślin efekty upraw mogą być nieudane, tak bywa np. z wierzbą energetyczną, której uprawa opłaca się jedynie na terenach mokrych, a takich w Świętokrzyskiem jest niewiele* – wyjaśnia Jerzy Sobierajski. Zwraca jednocześnie uwagę, że przed przystąpieniem do produkcji OZE, należy odpowiednio wykształcić i przygotować przyszłych producentów, właśnie po to, aby ich uprawy były odpowiednie do warunków w danym regionie oraz spełniały swoje zadanie.

W województwie świętokrzyskim na 630 tys. ha gruntów rolnych, odłogi i ugory to około 100 tys. ha. Jak zaznacza Jerzy Sobierajski tereny te można w dużej mierze zagospodarować pod uprawy roślin energetycznych. Jak na razie powierzchnia upraw rzepaku w regionie wynosi około 3 tys. ha. To 0,7% areału upraw, przy czym średnia krajowa wynosi około 3%. Aby próbować „dogonić” ten wskaźnik należałoby obsadzić rośliną 12 tys. ha. Prognozy są jednak jeszcze bardziej obiecujące. – *Na przestrzeni 3 lat możliwe jest przeznaczenie pod uprawy rzepaku 22 tys. ha, to 5,5% udziału w strukturze zasiewu województwa. Dzięki takiemu obszarowi uprawy będzie można pozyskać 23 mln dm sześć. oleju rzepakowego, z czego można wyprodukować 19 mln dm sześć. estrów etylowych wykorzystywanych do produkcji biopaliw* – mówi Sobierajski. Najlepszym miejscem do upraw rzepaku są w województwie świętokrzyskim powiaty: jędrzejowski, opatowski, buski, pińczowski, ostrowiecki i kazimierski.

Jak załatwić sprawę w urzędzie?

Ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu

Ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu (czyli albo warunków lokalizacji inwestycji celu publicznego albo warunków zabudowy) następuje na wniosek inwestora.

We wniosku należy podać:

- a) dane identyfikacyjne inwestora (imię i nazwisko lub nazwę instytucji oraz adres) oraz pełnomocnika jeżeli działa w jego imieniu,
- b) rodzaj obiektu lub zespołu obiektów bądź robót budowlanych oraz adres inwestycji i oznaczenie geodezyjne terenu (nazwę obrębu, numer arkusza mapy, numer działki),
- c) charakterystykę inwestycji, obejmującą:
 - określenie zapotrzebowania na wodę, energię oraz sposobu odprowadzenia lub oczyszczania ścieków, a także innych potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, a w razie potrzeby również sposobu unieszkodliwiania odpadów,
 - określenie planowanego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakterystyki zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym przeznaczenia i gabarytów projektowanych obiektów budowlanych, przedstawione w formie opisowej i graficznej
 - określenie charakterystycznych parametrów technicznych inwestycji oraz dane charakteryzujące jej wpływ na środowisko

Do wniosku należy dołączyć m.in.:

- a) 2 egzemplarze kopii mapy zasadniczej z określonymi granicami terenu objętego wnioskiem, obejmujące teren, którego wniosek dotyczy i obszar, na który ta inwestycja będzie oddziaływać, w skali 1:500, a w stosunku do inwestycji liniowych również w skali 1:1000 lub 1:2000,
- b) opracowanie zawierające określenie planowanego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakterystyki zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym przeznaczenia i gabarytów projektowanych obiektów budowlanych przedstawione w formie opisowej i graficznej,

Sprawę należy załatwiać w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim - Wieloosobowe Stanowisko ds. Usuwania Skutków Klęsk Żywiolowych - Oddział Budownictwa Drogowego, Kolejowego i Wodnego oraz Usytuowanego na Terenach Zamkniętych. O szczegóły można pytać pod numerem telefonu (041) 342 18 76 lub (041) 342 14 22.

Patriotycznie i bezpiecznie

„Jestem Polakiem i Europejczykiem” oraz „Numer alarmowy 112” to akcje, które już 11 lutego rozpoczną się w ramach kampanii „Przedszkolak”, której organizatorem jest wojewoda Bożentyna Palka-Koruba.

Celem kampanii jest kształtowanie i propagowanie postaw patriotycznych u dzieci w kontekście dziedzictwa kulturowego regionu świętokrzyskiego oraz uświadomienie najmłodszym mieszkańcom naszego województwa celu używania alarmowego numeru 112.

- Organizowana akcja obejmie dzieci w wieku od 3 do 6 lat z przedszkoli publicznych i alternatywnych z obszarów wiejskich. W jej ramach dzieci w wybranych przedszkolach odwiedzać będą prelegenci z pogadankami tematycznymi, wszystkie dzieciaki otrzymają również książeczki o treści patriotycznej oraz opaski przypominające o numerze alarmowym 112 – poinformowała Anna Żmudzińska-Salwa, szef Gabinetu Wojewody.

Kampanię zakończy konkurs pn. „Mój lokalny patriotyzm”, do którego wojewoda zaprosiła wszystkie przedszkola z obszarów wiejskich w regionie. Każde z przystępujących do konkursu przedszkoli może zgłosić jedną pracę wykonaną przez dzieci i nauczycieli, mającą formę kroniki dokumentującej podejmowane działania patriotyczne. Technika wykonania kroniki jest dowolna.

Wszystkie prace należy przysyłać do 23 maja na adres:

Anna Żmudzińska-Salwa
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
Al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

Zwycięzca zostanie wyłoniony do 31 maja. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Wieści z urzędu

Mieszkańcy wyrażają opinie

Inwestycje związane z budową dróg, pozyskiwanie unijnych funduszy oraz powstanie uniwersytetu w Kielcach to - zdaniem mieszkańców, którzy dotychczas wypełnili ankiety wojewody - najważniejsze zadania dla regionu świętokrzyskiego.

Do Gabinetu Wojewody trafiło już kilkaset wypełnionych dokumentów, w których mieszkańcy województwa wyrazili swoje opinie na temat funkcjonowania administracji rządowej. Poprzez badanie wojewoda Bożentyna Pałka – Koruba chce poznać potrzeby i oczekiwania obywateli.

Pytania dotyczą m.in. ustalenia priorytetów w realizacji najważniejszych dla województwa inicjatyw, sposobach informowania społeczeństwa o sprawach dotyczących regionu oraz jakie elementy funkcjonowania administracji publicznej należałoby poprawić, a jakie nie potrzebują takich zmian. Z wypełnionych dotychczas ankiet wynika, że dla mieszkańców województwa najważniejszymi inicjatywami są inwestycje związane z budową dróg, pozyskiwania unijnych funduszy oraz powstanie uniwersytetu.

Ankiety dostępne są w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim oraz w urzędach gmin w całym regionie.

„Laur Świętokrzyski”

Pod przewodnictwem wojewody odbyło się pierwsze posiedzenie Kapituły Nagrody Wojewody Świętokrzyskiego „Laur Świętokrzyski 2007”.

Celem inicjatywy jest wyróżnienie przedsiębiorstw, gmin oraz osób, które wnoszą znaczący wkład w rozwój i promocję regionu oraz przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku Ziemi Świętokrzyskiej w Polsce i Europie.

Pierwsze spotkanie Kapituły miało charakter organizacyjny. Wybrano przewodniczącego, którym została, podobnie jak w ubiegłym roku, prof. Regina Renz, rektor Akademii Świętokrzyskiej. Członkowie Kapituły będą współpracować przy wyłonieniu kandydatów do Nagrody w następujących kategoriach: „Przedsiębiorstwo Polskie w Regionie”, „Gmina Roku”, „Człowiek Roku” oraz „Dziennikarz Roku”. Uroczysta gala finałowa „Laura Świętokrzyskiego 2007” zaplanowana jest na 28 marca.

Wojewoda w obronie upraw

Pisma z prośbą o rozważenie możliwości zmiany planów restrukturyzacyjnych dotyczących uprawy buraka cukrowego w regionie świętokrzyskim wystosowała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba do ministra skarbu państwa oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

O wsparcie w działaniach zmierzających do zmiany tych planów poprosiła wojewoda świętokrzyskich par-

lamentarzystów. O zamiarze likwidacji upraw buraka cukrowego na terenie województwa w ramach restrukturyzacji Krajowej Spółki Cukrowej S.A. poinformował wojewodę Zarząd Związku Plantatorów Buraka Cukrowego przy Krajowej Spółce Cukrowniczej S.A. Oddział „Cukrownie Częstocice”.

„Wyrażam głębokie zaniepokojenie taką formą planowanej restrukturyzacji zwłaszcza, że dotyczy ona skreślenia całego regionu z planów restrukturyzacyjnych wspomnianych wyżej upraw. Osiągane od wielu lat doskonałe wyniki produkcyjne, dokumentowane w ocenach pokampanijnych, w szczególności doskonała jakość produkowanego surowca o najwyższych parametrach technologicznych przemawia za tym, aby uprawy pozostawić w regionie” - napisała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

W liście czytamy dalej: „Corocznie na rynek województwa świętokrzyskiego trafia kilkanaście milionów złotych uzyskanych dochodów z produkcji buraków, co ma znaczny wpływ na rozwój gospodarczy województwa. Plantatorzy nabyli już odpowiednie kwalifikacje i wyposażyli gospodarstwa w specjalistyczny sprzęt do produkcji buraka. Zainwestowane w sprzęt do uprawy środki, niekiedy pozyskane z kredytów, nie ulegną zwrotowi. Pozbawienie plantatorów możliwości dalszej produkcji w konsekwencji doprowadzi do zubożenia znacznej grupy rolników, tym bardziej że województwo świętokrzyskie posiada jeden z najwyższych w skali kraju wskaźników bezrobocia. W takiej sytuacji niezadowolenie plantatorów jest w pełni uzasadnione i może doprowadzić do niekontrolowanych zdarzeń”.

Promocja świętokrzyskich potraw

„W krainie świętokrzyskich smaków” to tytuł konferencji, podczas której promowane będą potrawy z naszego województwa. Organizatorem imprezy jest wojewoda świętokrzyski.

W konferencji wezmą udział restauratorzy z regionu świętokrzyskiego - laureaci konkursu, który jeszcze w lutym ogłosi wojewoda. Głównym zadaniem w rywalizacji będzie przygotowanie potrawy według przepisu, który zwyciężył w ubiegłorocznej edycji konkursu „Świętokrzyska potrawa świąteczna”. Podczas konferencji potrawy zostaną zaprezentowane, a ich twórcy będą walczyć o wyróżnienia dotyczące podtrzymywania tradycji kuchni regionalnej.

Do udziału w imprezie zostaną również zaproszeni przedstawiciele firm i organizacji turystycznych z całego kraju oraz dziennikarze ogólnopolskich mediów.

Konferencja odbędzie się 25 kwietnia w Zespole Pałacowym w Kurozwękach. Partnerem imprezy jest Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego.

Z Unią na Ty

Bezpieczeństwo produktów w UE

W ubiegłym roku Komisja Europejska przedstawiła inicjatywy, które mają usprawnić egzekwowanie unijnych przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktów, w tym zabawek. Pomimo wcześniejszych działań, na rynku wciąż pojawiają się produkty zagrażające zdrowiu i życiu konsumentów. Rozwiązaniem ma być ściślejsza współpraca z producentami, kontrola dostaw, a także współpraca międzynarodowa, zwłaszcza z Chinami i USA.

Priorytety obejmują szczegółowy audyt środków bezpieczeństwa stosowanych w procesie dostaw zabawek oraz ściślejszy nadzór organów krajowych i celnych. Jednym z konkretnych wymiarów tych propozycji jest wprowadzenie przez Komisję wymogu umieszczania na zabawkach ostrzeżeń dotyczących zagrożeń, jakie wiążą się z wmontowanymi w nie magnesami.

Kwestią nadrzędną pozostanie zacieśnienie współpracy z Chinami i ze Stanami Zjednoczonymi. W przypadku Chin ostatnie sprawozdanie RAPEX (system wczesnego ostrzegania w zakresie towarów stanowiących zagrożenie dla konsumenta) wykazało znaczne postępy w działaniach prewencyjnych władz chińskich w sprawie powstrzymania napływu niebezpiecznych towarów na rynek europejski. Ponadto Chiny zobowiązały się uruchomić krajowy system ostrzegania, wzorowany na systemie RAPEX. Jego zadaniem będzie koordynowanie pracy w regionach i skuteczniejsza współpraca.

Unii Europejskiej i Stanom Zjednoczonym zależy na współpracy, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa produktów i kontroli importu. Jej praktycznym wymiarem będzie powołanie wspólnej grupy roboczej ds. bezpieczeństwa produktów w ramach Transatlantyckiej Rady Gospodarczej.

Zdaniem Komisji Europejskiej podstawowa odpowiedzialność prawna związana z wprowadzaniem na rynek bezpiecznych zabawek spoczywa na przemyśle. Jednak pomimo wielu podjętych działań, ciągły napływ zgłoszeń w systemie RAPEX pokazuje, że wciąż utrzymują się poważne problemy z gwarantowaniem bezpieczeństwa zabawek, zwłaszcza w tańszym segmencie rynku. Dlatego zostały określone następujące priorytety: wszechstronna kontrola środków bezpieczeństwa stosowanych na poszczególnych etapach łańcucha dostaw, szkolenia z unijnych norm bezpieczeństwa zabawek, skierowane do partnerów chińskich i przedstawicieli innych rynków, wyższy wskaźnik skuteczności w wycofywaniu produktów z rynku oraz „pakt bezpieczeństwa”, czyli szereg konkretnych działań dotyczących producentów, sprzedawców i importerów mających na celu odzyskanie zaufania konsumentów.

ŚODR uhonorowany

Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach został jednym z laureatów nagród „Złotego Kłosa”. Przyznawane są one zasłużonym dla rolnictwa firmom, instytucjom i osobom fizycznym od 2001 roku. Wśród laureatów 2007 roku znalazł się ŚODR, który otrzymał dyplom „Złotego Kłosa” za popularyzację wiedzy technicznej i ekonomicznej na wsi, za działania w zakresie ekologii, ochrony środowiska, rozwoju przedsiębiorczości na wsi oraz integracji z UE.

W świątecznej atmosferze, jaka panowała podczas całej uroczystości w siedzibie NOT w Warszawie (20 grudnia), dyplom dla Ośrodka odebrał dyrektor Jarosław Mostowski. Dział Gospodarstwa Wiejskiego i Agroturystyki zgodnie ze swoimi założeniami, promował produkty regionalne z naszego województwa, które wcześniej zaprezentowane były podczas konkursów „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”. W menu znalazły się:

1. *Gęś faszerowana*
(Grażyny Korepty z Siesławic, pow. Busko Zdrój),
2. *Nalewka „Sośniak”*
(Zofii Gruz z Tuczęp, pow. Busko Zdrój),
3. *Ciasto z Damachą*
(Barbary Kapust ze Stopnicy, pow. Busko Zdrój),
4. *Chleb tradycyjny na zakwasie*
(Janiny Mastalercz z Końskich),
5. *Salceson wiejski*
(Pawła Nowaka z Wąchocka, pow. Starachowice),
6. *Pierogi pieczone*
(Jolanty Klimek z Woli Wiśniowskiej, pow. Staszów),
7. *Śliwki suszone z Szydłowa*
(Agnieszki Woźniczki z Szydłowa, pow. Staszów),
8. *Czipsy jabłkowe*
(Romana Bojka z Ostrowca Świętokrzyskiego).

Opr. Elżbieta Musiał

Kontrole autokarów

Wzmoczone kontrole autokarów przewożących dzieci i młodzież na zimowy wypoczynek prowadzi Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Kielcach

Podczas kontroli, które odbywają się na terenie całego województwa świętokrzyskiego, sprawdzany jest przede wszystkim stan techniczny pojazdów, czas pracy kierowców oraz trzeźwość prowadzących pojazd.

Inspektorzy zachęcają również do skorzystania z możliwości zgłoszenia pojazdu do kontroli. - *Istnieje możliwość skontrolowania wyjeżdżających autokarów*

na wnioszek każdego zainteresowanego. W Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego w Kielcach przyjmowane są telefoniczne zgłoszenia, wskazujące terminy wyjazdów autokarów z dziećmi, a inspektorzy dojeżdżają do miejsc odjazdu autokarów w celu przeprowadzenia kontroli – poinformowała Agata Wiśniowska, rzecznik prasowy WITD. Dodała, że autokar może zostać sprawdzony w stałych punktach kontrolnych znajdujących się na terenie województwa świętokrzyskiego.

Aby zgłosić kontrolę pojazdu należy zadzwonić pod numer telefonu 041 36-25-400.

Konkurs informatyczny

Konkurs „Najlepsza szkolna strona internetowa” to propozycja dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z regionu świętokrzyskiego. Jego organizatorami są Polskie Radio Kielce oraz Kuratorium Oświaty w Kielcach, patronat honorowy nad przedsięwzięciem objęła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Celem konkursu jest poszerzenie wśród dzieci i młodzieży znajomości szkolnych stron internetowych oraz propagowanie wśród uczniów wyszukiwania lokalnych informacji w Internecie. Organizatorzy mają również na celu rozwijanie kreatywności młodych mieszkańców regionu. - *Chodzi o umiejętności w zakresie technologii informatycznych oraz zachęcenie uczniów do poszukiwania informacji dotyczących regionu – mówi Anna Żmudzińska-Salwa, szef Gabinetu Wojewody.*

W konkursie mogą brać udział wszyscy uczniowie wszystkich etapów edukacyjnych szkół i placówek województwa świętokrzyskiego. Zadanie konkursowe polega na opracowaniu szkolnej strony internetowej z wykorzystaniem dostępnych technologii tworzenia www.

Stworzoną witrynę należy zarchiwizować na płycie CD, tak aby całość dostępna była w trybie offline, po czym należy ją przesłać na adres:

**Radio Kielce S.A.
ul. Radiowa 4
25-317 Kielce**

z dopiskiem: Konkurs „Najlepsza szkolna strona internetowa”

Prace należy przysyłać do 25 kwietnia 2008 roku, regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu wojewódzkiego.

Kulturalny eksport

Aleksander Jasin

A. Jasin „Panorama Sandomierza”

Pochodzi z Ukrainy, ale za miejsce zamieszkania i pracy wybrał sobie malownicze okolice Sandomierza, które bardzo często stają się tematem obrazów. Jego ulubioną techniką jest akwarela, której ulotność, zwiewność i lekkość potrafi znakomicie wykorzystać. W pracach tych, przypominających dzieła impresjonistów jest wiele światła i żywych barw. Oddaje w nich prawdziwe bogactwo natury.

Aleksander Jasin jest autorem około 300 obrazów. Znajdują się one w wielu prywatnych kolekcjach w kraju i za granicą, m.in. w Niemczech, Ukrainie, Holandii, Rosji, Austrii, Belgii, Rumunii, Turcji i USA. W swoim dorobku ma wiele wystaw i nagród.

- Jako artysta mam problem z malowaniem widoków rodzinnych stron, bo jestem rozerwany między Krymem, gdzie mieszkają moi rodzice, i między Polską i regionem świętokrzyskim, gdzie mieszkam ze swoją rodziną. Cieszę się, że tu zamieszkałem, nie zamierzam stąd wyjeżdżać, bo to piękny region, idealny wręcz dla malarza. Miejsca, które utrwalam są pełne blasku i uroku. I takimi chcę je zostawić - mówi Aleksander Jasin.

Tematem prac malarza są głównie pejzaże, widoki miast i martwa natura. Jak sam twierdzi, natchnienia szuka także nad morzem i w górach. Oprócz okolic Sandomierza, maluje widoki rzeki Wisły oraz Zakopanego. W swojej kolekcji ma też obrazy rodzinnego Krymu oraz Francji. W przyrodzie, architekturze i krajobrazie potrafi ujrzyć piękno i wypreparować je spośród szczegółów, natłoku form i kolorów. Ze szczególnym upodobaniem maluje panoramy miast, widoki na pierzeje ulic i malownicze zaułki. Lubi pejzaże z widokiem wody, refleksy i odbicia w niej, pejzaże zimowe. Źródłem sztuki Aleksandra Jasina jest zachwyt nad pięknem świata, podziw dla bogactwa jego form i kolorów. Artysta w rozmowach wielokrotnie powtarza, że na Ziemi Świętokrzyskiej odnalazł spokój.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Wąchock

Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1179 roku, wtedy to biskup krakowski Gedko ufundował klasztor cystersów. Pierwsi zakonnicy przybyli do Wąchocka z francuskiego opactwa Marimond. W XIII w. klasztor został samodzielnym opactwem, a dzięki darym wódm władców, rycerstwa i szlachty stał się w późniejszych wiekach jednym z bogatszych klasztorów na ziemiach polskich. Cystersi z Wąchocka przyczynili się do rozwoju przemysłu nad Kamienną, zakładając kopalnie i zakłady metalowe w Bzinie, Mostkach, Parszowie, Wąchocku i Starachowicach.

Rozwój majątku klasztornego postępował szybko i to najpewniej spowodowało podjęcie inicjatywy budowlanej i wzniesienie nowego kościoła oraz budynków klasztornych. Akcja budowlana rozpoczęła się być może jeszcze w 1 ćw. XIII w., a kościół ukończono i konsekrowano jeszcze przed najazdem tatarskim z 1241 r.

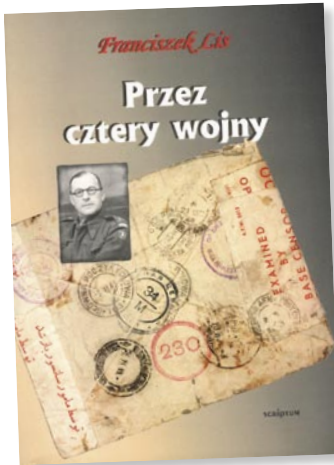
Spore zniszczenia dóbr klasztornych wywołały najazdy mongolskie, a zwłaszcza drugi z lat 1259-1260, następnie w czasie potopu szwedzkiego i w 1657 r. przez wojska Jerzego Rakoczego. Klasztor został skasowany w 1819, a budynki i pozostałe dobra przeszły na własność państwa. Zakonnicy wrócili do klasztoru w 1951, który w 1964 podniesiony został ponownie do rangi opactwa.

W skład zespołu klasztornego cystersów wchodzi romański kościół klasztorny p.w. Najświętszej Marii Panny i św. Floriana z XIII w. z zachowanym w niezmiennym kształcie układem. Kościół zbudowano z naprzemiennie ułożonych ciosów czerwonego piaskowca wąchockiego i jasnego kunowskiego. Kościół był wielokrotnie przebudowywany. Pozostałością po epoce gotyku są podniesione szczyty oraz ślady gotyckiej dobudówki po północnej stronie budowli. W XVI w. do północnej nawy dobudowano kaplicę boczną, a w XIX w. kruchtę do fasady zachodniej. Cennym zabytkiem zespołu jest romański kapitularz przykryty sklepieniem krzyżowo-żebrowym. Kapitularz ten jest jednym z nielicznych w Polsce niemal idealnie zachowanych wnętrza romańskich.

Warto przeczytać

Przez cztery wojny

„...myśmy wciąż do Niepodległej szli...
...przez Łubiankę, przez katyński las,
przez Syberię wiódł najkrótszy szlak”.
(z „Marszu Sybiraków”)

Książkę tę otrzymałam po spotkaniu opłatkowym Związku Sybiraków w Kielcach. Jest wspinałym dokumentem upartego świadectwa polskości, jakie stawało się udziałem tysięcy Polaków walczących o niepodległość przez dwieście lat. Książka opisuje ostatni okres tej walki - zarówno wojnę 1914-1918, jak również udział auto-

ra w Legionach i jego niewolę w Rosji. Bardzo pogodny z niezwykle talentem czynnego uczestnika zarysowany jest okres między dwiema wojnami - trochę humo-

rystyczne anegdotki z praktyki sądowniczej w Równem, Kielcach, Łucku. Z Łucka Franciszek Lis dzielił losy ogromnej armii wysiedlonych po 17 września 1939 r. i gnanych w głąb Rosji, straconych w Katyniu, Starobiel-sku lub zmarłych w strasznych warunkach „na nieludzkiej ziemi”. Ślady tych losów nanizane jak paciorki tworzą sznur wypełniony wspomnieniami zesłanych i skazanych na nieistnienie Polaków. Dziś próbujemy zbierać te paciorki, doceniając wartość i wagę świadectwa, jakie dają ci, którzy wrócili. Różne szlaki wiodły ich do Polski - przez obie armie lub etapami z obozu do obozu - coraz bliżej wymarzonego kraju. Różnie ojczyzna traktowała swoich synów. Jedni zostali bez ojczyzny w różnych miejscach świata, innym ta ojczyzna próbowała zabrać to, co z takim pietyzmem, narażając własne życie chronili: honor, polskość, dumę. Dobrze, że dziś mogą się dzielić tymi wspomnieniami bez lęku, ucząc nas niełatwej historii, której ślady próbowano wymazywać lub zakłamywać. Panie Macieju dziękuję za wspomnienia Ojca.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

Kantor od św. Tomasza

„Najbardziej zdumiewający cud muzyczny wszechczasów” - tak o wielkim kompozytorze mówił jego późniejszy „kolega po fachu” Richard Wagner. Johann Sebastian Bach zawdzięcza wiele potomnym - gdyż dopiero wiele lat po jego śmierci został na nowo „odkryty” jego geniusz. Nie bez kozery zresztą Ludwig van Beethoven, gdy poproszono go o opinię na temat muzyki Bacha, powiedział ponoć: „nicht Bach, sondern Meer müßte er heißen” („powinien się nazywać nie Strumień, lecz Morze”). Anegdota ta jest oczywiście w pełni zrozumiała, gdy wiemy, że słowo „Bach” w języku niemieckim oznacza „strumień”.

Johann Sebastian Bach należał do najbardziej chyba zdumiewającej muzycznej rodziny w historii, do której zaliczyć można 75 muzyków tworzących na przestrzeni trzech stuleci. Jednakże sława Johanna przyćmiła resztę jego rodziny. Chociaż nigdy nie opuścił Niemiec, był bezsprzecznie najświetniejszym kompozytorem swoich czasów. Urodził się w Eisenach 21 marca 1685 roku, tu chodził do niższych klas szkoły elementarnej. Po wczesnej śmierci ojca, dziesięcioletnim chłopcem zaczął się najstarszy brat, organista Johann Christoph Bach i zadbał nie tylko o jego muzyczne wykształcenie (uczył go sam), ale i o ogólne.

W 1723 r. Jan Sebastian Bach został kantorem w kościele św. Tomasza w Lipsku. Ta posada wymagała od niego nie tylko nauczania śpiewu w Szkole św. Tomasza, ale także cotygodniowego dostarczania muzyki do dwóch głównych kościołów Lipska. Bach podjął się komponowania nowego utworu muzyki kościelnej na każdy tydzień. Ta ciężka praca stworzyła jedno z najlepszych utworów, z których większość przetrwała.

Jan Sebastian był organistą, skrzypkiem, śpiewakiem. W poszukiwaniu lepszych warunków bytowych i pracy zawodowej zmieniał kolejno miejsca zamieszkania. Dziś jego twórczość dzieli się na pięć okresów: Arnstadt, Mühlhausen, Weimar, Köthen, Lipsk.

Przez całe swoje życie tworzył właściwie muzykę użytkową. Wierny idei „Soli Deo Gloria” - wszystko na chwałę Boga, był wzorem skromności w służeniu sztuce. J. S. Bach jest autorem ponad 1000 znanych utworów, przypuszczalnie wiele również zaginęło. Po śmierci został zapomniany. „Odkryty” ponownie przez Feliksa Mendelssohna-Bartholdy’ego, który w 1829 r. zaprezentował wykonanie Pasji według Św. Mateusza.

Najważniejsze utwory Bacha to ponad 200 kantat kościelnych i świeckich, Msza h-moll, 2 pasje - wg św. Mateusza i św. Jana, Magnificat, utwory orkiestrowe, organowe i fortepianowe. Wielki kompozytor zmarł w Lipsku 28 lipca w 1750 roku.

Co, gdzie, kiedy?

Ferie w tanecznym rytmie - warsztaty dla dzieci i młodzieży

4 lutego

Miejsce: Dom Kultury „Zameczek”, Kielce, ul. Słowackiego
Informacje: 041 361 39 44

Wystawa rysunku - Tadeusz Szypowski

8 lutego

Miejsce: Galeria BWA Na Piętrze, Kielce, ul. Leśna 7
Informacje: 041 344 49 42

„Przedszkolak” – kampania wojewody

11 lutego

Miejsce: Przedszkole Samorządowe w Zagnańsku
Informacje: 041 342 12 44

Celem kampanii jest kształtowanie i propagowanie postaw patriotycznych u dzieci w kontekście dziedzictwa kulturowego regionu świętokrzyskiego oraz uświadomienie najmłodszym mieszkańcom naszego województwa celu używania alarmowego numeru 112.

„Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny” – kampania wojewody

12 lutego

Miejsce: Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Szkoła Podstawowa nr 3 w Sandomierzu
Informacje: 041 342 12 44

II edycja akcji wojewody promująca bezpieczne poruszanie się po drogach. Tym razem oprócz najmłodszych mieszkańców regionu, porad policjantów wysłuchają także osoby starsze.

„Dzień wiedzy o wrodzonych wadach serca”

14 lutego

Miejsce: Galeria Echo w Kielcach
Informacje: 041 342 12 44

Happening, który odbędzie się w godz. od 16.00 do 19.00 w kieleckiej Galerii Echo po raz drugi organizuje wojewoda świętokrzyski oraz Fundusz „Serce Dziecka”.

Spotkanie z Wojciechem Cejrowskim

23 lutego

Miejsce: DŚT - Pałac T. Zielińskiego, Kielce, ul. Zamkowa 5
Informacje: 041 368 20 53, 368 20 54

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Wypiek serowo - ziemniaczany

Składniki:

1,5 kg chudego sera; 2 szklanki cukru; kostka margaryny; 12 średnich jajek; 25 dag ugotowanych ziemniaków; 2 łyżki mąki ziemniaczanej; 2 łyżki kaszy manny; 2 łyżeczki proszku do pieczenia; skórka pomarańczowa gotowana w syropie; rodzyнки; 1 mały cukier waniliowy, herbatniki grubo pokruszone do wy sypania formy; masło do wysmarowania formy.

Wykonanie:

Chudy ser zemleć w maszynce, ziemniaki przepuścić przez maszynkę. Jajka z dodatkiem stopionej margaryny i cukru ubić w malakserze, następnie dodawać porcjami zmielony ser i ziemniaki dokładnie ucierając. Pod koniec ucierania wsypać mąkę wymieszaną z proszkiem, kaszę manną oraz pokrojoną skórkę z pomarańczy, rodzyнки i cukier waniliowy. Wyłożyć masę na blachę wysmarowaną masłem i grubo posypaną pokruszonymi herbatnikami. Wygładzić powierzchnię sernika nożem namoczonym w letniej wodzie. Piec około godziny w średnio nagrzanym piekarniku.

Przepis przygotowały Maria Jabłońska i Renata Boksa z gm. Gnojno.

Flaczki z gąsek zarzucane kaszą jaglaną

Składniki:

Porcja gąsek; porcja kaszy jaglanej; porcja świeżych warzyw (marchew, pietruszka, cebula); sól do smaku; olej swojski rzepakowy.

Wykonanie:

Gąski tniemy w paski, warzywa w średnią kostkę, cebulkę podsmażamy na oleju na złocisty kolor. Do gotującej się wody wrzucamy grzyby i warzywa, solimy do smaku. Po około 30 minutach gotowania flaczki zasypujemy kaszą jaglaną i gotujemy, aż będzie miękka. Następnie dodajemy uprzednio podsmażoną cebulkę. Chwilę wszystko gotujemy. Ugotowaną w ten sposób potrawę podawano z pieczywem swojskim wypiekanym w piecu chlebowym we własnym gospodarstwie. Przepis ma ponad 200 lat.

Przepis przygotowała Elżbieta Chuchała z gminy Baltów.